

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики

До законопроекту за реєстр. № 5177 від 01.03.2021 р.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 28 квітня 2021 року (протокол № 86) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про захист права власності та інших речових прав осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії», внесений народними депутатами України Горбенком Р.О., Касаєм К.І. та іншими (реєстр. № 5177 від 01.03.2021 р.).

Як зазначено у пояснювальній записці, законопроектом пропонується запровадити комплексний механізм захисту прав власності, порушених внаслідок збройної агресії, шляхом реституції та виплати компенсації фізичним особам, нерухоме та рухоме майно яких було знищено, пошкоджено або втрачено внаслідок збройної агресії незалежно від того, чи це сталося внаслідок дій країни-агресора чи внаслідок дій, вжитих з метою протидії збройній агресії.

Законопроектом, серед іншого, пропонується:

запровадити компенсацію – відшкодування майнової шкоди, завданої особам, які постраждали внаслідок збройної агресії, у зв'язку з порушенням їх права власності у спосіб, передбачений відповідним законом */стаття 1 законопроекту/;*

передбачити порядок визначення розміру компенсації залежно від виду знищеного або пошкодженого майна та встановити граничні розміри компенсації у відповідній кількості прожиткових мінімумів для працездатних осіб */стаття 11 законопроекту/;*

передбачити, що джерелами фінансового, матеріально-технічного та майнового забезпечення здійснення захисту прав постраждалих осіб є: кошти, передбачені законом про державний бюджет на відповідний рік; кошти місцевих

бюджетів; інвестиції юридичних та фізичних осіб; цільові гранти, надані іншими державами, міжнародними організаціями, фондами, що здійснюють розподіл та надання таких грантів; кошти та майно у формі благодійної, гуманітарної та технічної допомоги, у т. ч. переданих від іноземних держав, міждержавних, міжурядових та міжнародних організацій; майно, яке перебуває у державній чи комунальній власності; інші джерела фінансування, не заборонені законодавством; кошти та інше майно держави-агресора, організацій чи окремих осіб, протиправні дії яких призвели до порушення матеріальних прав постраждалих осіб /*стаття 6 законопроекту*/;

передбачити створення Державного реєстру майна, знищеного, пошкодженого та втраченого внаслідок збройної агресії (далі - Реєстр), порядок ведення і поповнення даними Реєстру /*стаття 7 законопроекту*/;

передбачити утворення органами місцевого самоврядування (а у разі їх відсутності - відповідними військово-цивільними адміністраціями населених пунктів) комісій з обстеження майна, знищеного або пошкодженого внаслідок збройної агресії /*стаття 14 законопроекту*/;

передбачити утворення обласними державними адміністраціями за погодженням з уповноваженим органом комісій з розгляду питань, пов'язаних з наданням компенсації постраждалим особам /*стаття 15 законопроекту*/;

звільнити від сплати судового збору позивачів – за подання позовів щодо спорів, пов'язаних із застосуванням норм Закону України «Про захист права власності та інших речових прав осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії», а також щодо спорів, пов'язаних з визнанням права власності на житло, яке було знищене або пошкоджене внаслідок збройної агресії або надзвичайної ситуації /*підпункт 2 пункту 6 статті 18 законопроекту*/;

звільнити від сплати державного мита постраждалих осіб, органи місцевого самоврядування та інші органи виконавчої влади - під час відчуження або передачі майна у випадках, передбачених Законом України «Про захист права власності та речових прав осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії» /*підпункт 4 пункту 6 статті 18 законопроекту*/.

У пояснювальній записці до законопроекту щодо фінансово-економічного обґрунтування вказано, зокрема, що:

реалізація законопроекту потребує витрат з державного бюджету;

за наявними даними, на початок 2021 року на території Донецької області знищено або пошкоджено 5540 житлових об'єктів житлового фонду, а на території Луганської області ця кількість становила відповідно 7432 таких об'єктів, з них кількість житлових будинків (квартир), які знищено (зруйновано) внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації, становить: 317 зруйнованих житлових об'єктів

приватної форми власності на території Донецької області; 375 зруйнованих житлових об'єктів приватної форми власності на території Луганської області;

на сьогодні остаточно визначитися, яка саме сума компенсації має бути виплачена щодо кожного з об'єктів нерухомого та рухомого майна, неможливо у зв'язку з відсутністю повної інформації про такі об'єкти;

середній розмір виплат за зруйноване житло становитиме в межах 300 тис. грн на потерпілу особу (сім'ю) – власника майна;

розрахунково загальний обсяг потреб для виплати компенсацій за знищене (зруйноване) майно становитиме на найближчий період (до впровадження Реєстру та збору повної інформації про знищене та пошкоджене майно) близько 200 млн грн;

до моменту створення Реєстру будуть здійснюватися виплати лише щодо знищеного (зруйнованого) житла, тобто в межах чинних програм, передбачених Урядом в державному бюджеті;

в подальшому, на підставі наповнення Реєстру даними щодо всіх видів майна, яке було знищено, пошкоджено або втрачено внаслідок збройної агресії, Уряд матиме повну інформацію щодо потреб у коштах, які мають бути спрямовані на виплати компенсацій, і з урахуванням інших способів надання компенсацій, які передбачені законопроектом, зможе провести відповідні коригування у законах про державний бюджет на наступні роки.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету та у разі його прийняття не буде забезпечена фінансовими ресурсами. Загалом Мінфін висловлює зауваження до законопроекту та його не підтримує.

До законопроекту не додано фінансово-економічних розрахунків та пропозицій щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, що не відповідає вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

Передбачена законопроектом дата набрання чинності відповідним законом (з дня, наступного за днем його опублікування) не узгоджується з нормами частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України щодо терміну введення в дію законів, які впливають на показники бюджету.

За підсумками розгляду законопроекту (реєстр. № 5177) Комітет ухвалив рішення: законопроект матиме вплив на показники бюджету (потребуватиме додаткових витрат державного і місцевих бюджетів на реалізацію передбачених законопроектом заходів (включаючи надання компенсації, створення і ведення Реєстру, здійснення заходів з обстеження відповідного майна), а також призведе

до недоотримання доходів державного бюджету від судового збору і доходів бюджетів місцевого самоврядування від державного мита). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Додаток: копія експертного висновку Мінфіну - на 5 стор.

Голова Комітету

Ю. АРІСТОВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/8-2021/145401 від 28.04.2021

